

PROJEKT
VUKOVARSKI
SINAGOGA CENTAR

KONTAKT ADRESE:

Dr. Charles David Tauber
Koalicija za rad sa psihotraumom i za mir
cwppvuk@zampir.net
tel. +385-32-441975

Dr. Darko Fischer
Židovska općina Osijek, Hrvatska
fischer@etfos.hr
tel. +385-98-391616

Konzorcij koji radi na projektu *Vukovarski sinagoga centar*:
Židovska općina Osijek, dr. Darko Fischer, predsjednik;
Koalicija za rad sa psihotraumom i za mir, dr. C. Tauber, voditelj misije;
Europski dom Vukovar, dr. Ljiljana. Gehrecke, predsjednica;
Udruga Zajednička klupa, Dušanka Ilić, predsjednica;
Povijesni institut Židova u Austriji, prof. K. Lohrmann, direktor.

Projekt Vukovarski sinagoga centar ima dva dijela:

- Građevinski dio, koji obuhvata izgradnju Sinagoge u Vukovaru–Hrvatska u suvremenom obliku, kao spomen-obilježje bogatoj židovskoj kulturi koja je prije drugog svjetskog rata postojala na prostorima istočne Hrvatske, zapadne Srbije, te sjeverne Bosne i Hercegovine.
- Funkcionalni dio, koji obuhvata znanstveno-istraživačke sadržaje, usmjerene na postkonfliktne studije, izgradnju mira i održivi razvoj, kao inter-univerzitetski, i inter-regionalni institut. Ovaj dio uključuje:
 - ◆ odjel za rad na afirmaciji inter-religijskog i inter-etničkog dijaloga,
 - ◆ odjel za sanaciju ratne i postratne psihotraume,
 - ◆ odjel za rad na razvoju civilnog društva i njegove demokratizacije, te na razvoju i primjeni metoda nenasilnog rješavanja sukoba,
 - ◆ odjel za ljudska prava, te
 - ◆ odjel za dokumentaciju i modernu, potpurnu knjižnicu.

„Vukovarska Sinagoga, devastirana 1941, u potpunosti porušena 1958“

POLAZNA OSNOVA

Za vrijeme rata, u razdoblju od 1991. do 1995. godine, religija je u Hrvatskoj i BiH igrala značajnu ulogu kao čimbenik razdvajanja ljudi. Poznato je, da je na ovom prostoru živjelo više od 25 etničkih skupina i da je stanovništvo regije njegovalo najmanje 10 vjeroispovijesti.

Vukovar, koji je gotovo u potpunosti porušen za vrijeme posljednjeg rata, stoji danas kao simbol netolerancije, mržnje i destrukcije za sve strane u regiji.

S druge strane, regija je prije rata bila vrlo bogata. Glavni izvori prihoda bili su poljoprivreda i prerađivačka industrija. Rat nije uništio samo građevinske objekte, već i cjelokupno gospodarstvo. Trenutno se stopa nezaposlenosti procjenjuje na oko 90%, što predstavlja dodatno opterećenje u inače već vrlo teškoj situaciji.

„Centar Vukovara danas“

Fizičko i mentalno zdravlje stanovništva

Tijekom rata je doslovce cjelokupno stanovništvo proživjelo traumatična fizička i psihička iskustva. Danas je u regiji uočljiva vrlo visoka zastupljenost depresije, mržnje, bijesa, nasilja u obitelji, bezvoljnosti i drugih neprijatnih emocija, što vrlo često dovodi do bolesti ovisnosti bilo o alkoholu, prepisanim ili ne-prepisanim

lijekovima, te narkoticima. Zbog svega ovoga je prisutna visoka stopa suicida i drugi psihički problemi. Psihološki problemi, normalno, uvjetuju i fizičke probleme, od kojih su najučestaliji srčani napadi i drugi problemi krvno-žilnog sustava, moždani udari, problemi dišnih putova, probavnog i lokomotornog sustava, endokrini problemi, te razni oblici malignih neoplazmi. U regiji postoji nekoliko ustanova za opće zbrinjavanje i zbrinjavanje specifičnih grupa bolesnika. Međutim, postoji urgentni problem nedostatka kompetentnih stručnjaka, koji bi se mogli baviti ovom vrstom problematike. Treba reći i to, da malobrojno osoblje, koje se izravno bavi ljudima, zbog velike opterećenosti i samo podliježe bilo primarnoj ili sekundarnoj traumatizaciji.

„Vođe posebnih grupa, razvojačenih vojnika, i njihov CWWPP konzultant“

U kolovozu 2002. Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (OESS) sačinila je izvješće o upravo spomenutoj problematici, koje se-na zahtjev-može dobiti na uvid. . Dodatna otežavajuća okolnost leži u činjenici, da se u vukovarskoj regiji i prije rata vrlo malo znalo o civilnom društvu, te da se malo, ili nimalo radilo na razvoju demokratizacije i na afirmaciji metoda nenasilnog rješavanja sukoba.

U regiji je takođe uočljiva problematika po pitanjima stavova, upoznatosti, te prakticiranja ljudskih prava i civilnog društva.

„Grafit“

Doprinos židova

Prije drugog svjetskog rata židovske su zajednice imale značajan utjecaj u regiji. U tom je periodu u Vukovaru obitavalo oko 800 Židova. Vukovarska Sinagoga je devastirana 1941., a u potpunosti srušena 1958. godine.

Za vrijeme skorašnjeg sukoba, židovske su zajednice i organizacije, posebice u BiH, odigrale bitnu ulogu u radu na pomirbi sukobljenih strana. Židovska općina Osijek još je u vrijeme prijelazne uprave UNTAES-a 1997. godine organizirala susret predstavnika židovskih općina Osijeka i Novog Sada u Vukovaru i održala simboličku molitvu na židovskom groblju u Vukovaru. Namjera te akcije bila je doprinos sređivanju međuetničkih odnosa u regiji.

„Židovska delegacija iz nekoliko zemalja u posjetu generalu Jacques Paul Klein-u i Prijelaznoj administraciji Ujedinjenih Naroda za istočnu Slavoniju, Baranju i zapadni Srijem, 1997.“

NAMJERE

- ◆ Pomirba među religijskim i etničkim skupinama u regiji.
- ◆ Razvitak demokratizacije i civilnog društva u regiji.
- ◆ Poboljšanje mentalnog i fizičkog zdravlja stanovništva regije.
- ◆ Razvitak spoznaje kako zdravlje, posebice mentalno, utječe na oporavak i pomirenje nakon sukoba.
- ◆ Zaštita i ostvarivanje ljudskih prava.
- ◆ Razvitak znanja o značajkama postkonfliktne problematike, te znanja o ulozi oporavka u pronalaženju najučinkovitijeg i najefektivnijeg načina prevencije sukoba u budućnosti.

CILJEVI

- ◆ Uspostavljanje konstruktivnog dijaloga među etničkim i religijskim skupinama.
- ◆ Razvitak resursa za djelovanje u području sanacije ratne traume i njezinih posljedica na fizičko i mentalno zdravlje stanovništva.
- ◆ Razvitak resursa za djelovanje u području nenasilnog rješavanja sukoba.
- ◆ Izgradnja resursa za rad u području razvitka civilnog društva i demokratizacije.
- ◆ Razvitak resursa na polju ljudskih prava.
- ◆ Uspostava među-univerzitetskog i među-regionalnog instituta za post-konfliktne studije, i istraživanje metoda najučinkovitijeg pristupa u izgradnji oporavka i prevencije budućih sukoba.
- ◆ Osiguranje izvora svih relevantnih informacija neophodnih za rad Centra.

„Vukovarska mala luka-zimovnik“

AKTIVNOSTI VUKOVARSKOG SINAGOGA CENTRA

- ◆ Aktivnost na uspostavljanju među-etničkog i među-religijskog dijaloga i organiziranju ekumenske službe.
- ◆ Među-religijske i među-etničke formalne i neformalne kulturne aktivnosti.
- ◆ Obučavanje i praćenje svećenstva i vjernika u svezi među-religijskih i među-

etničkih pitanja, kao i pitanja psihološke traume i civilnog društva.

- ◆ Obučavanje kadrova i praćenje aktivnosti u području saniranja psihološke traume, razvoja civilnog društva i demokratizacije, profesionalnog i neprofesionalnog nenasilnog rješavanja sukoba na lokalnoj razini, uključujući maksimalnu otvorenost k regiji u cjelini.
- ◆ Obučavanje kadrova, praćenje i organiziranje lokalnih vladinih i međudržavnih institucija u svezi s gore spomenutim pitanjima. (Djelokrug će se usmjeriti prema regiji u cjelini, te prilagoditi potrebama i mogućnostima organizacija i pojedinaca).
- ◆ Obučavanje specifičnih grupa stanovnika, kao što su bivši vojnici, žrtve koncentracionih logora, mladež, žene i stari. Ta će vrsta aktivnosti uključivati 24 satnu SOS liniju, konsultacije po potrebi, kao i savjetovanje pojedinaca i grupa.
- ◆ Praktičan rad s lokalnim grupama na polju razvoja civilnog društva, demokratizacije i nenasilnog rješavanja sukoba, uključujući pomoć lokalnim grupama u osamostaljivanju.
- ◆ Zaštita i afirmacija ljudskih prava.
- ◆ Posredovanje u kriznim situacijama.
- ◆ Sponzorstvo studenata i sveučilišta, domaćih i inozemnih edukativnih institucija u zajedničkom radu na rješavanju gore spomenutih pitanja i istraživanju raznih stalališta post-konfliktne problematike.
- ◆ Aktivnosti usmjerene na prevenciju budućih sukoba u konfliktnim sredinama.
- ◆ Aktivnosti vezane za osiguranje neophodnih elektroničkih i tradicionalnih izvora informacija za cijelu regiju putem web stranice Centra i web-stranica suradnika.
- ◆ Nakladnička djelatnost u okviru djelokruga Centra.

„Partizanski spomenik u centru Vukovara, koji također pokazuje patnju skorašnjeg rata.“

TROŠKOVI PROJEKTA (sažetak)

Svi su iznosi u Eurima.

	God. 1	Naredna godina
Izgradnja, uključujući inicijalne sadržaje i opremu za sve segmene Vukovarskog sinagoga centra.	4500000	15 000 ¹
Opći troškovi Instituta	744607	812908
Odjel za među-religijski i među-etnički dijalog	707768	646040
Odjel za sanaciju ratne traume	1084951	960296
Specifični troškovi Programa za utočište	211094	211094
Specifični troškovi programa za prevenciju suicida	286227	286227
Specifični troškovi epidemioloških studija	0	411123
Specifični troškovi Programa prevencije i sanacije ovisnosti	162957	162957
Odjel za socijalnu transformaciju	636847	636847
Odjel za ljudska prava	773546	624682
Knjižnica	875533	351180
Ukupno	9983531	5103370

Bilješka 1: Ova je suma predviđena za izgradnju i funkcioniranje.

ČLANOVI KONZORCIJA

- *Židovska općina Osijek, Hrvatska*

Židovska je općina Osijek primarni predstavnik Židova u istočnoj Hrvatskoj.

- *Koalicija za rad sa psihotraumom i za mir, Nieuwe Pekela, Nizozemska i Vukovar, Hrvatska*

Koalicija djeluje u regiji od 1995., a bavi se pitanjima prirotraume rata, civilnog društva, demokratizacije i pomirbe.

- *Europski dom Vukovar, Hrvatska*

Europski dom Vukovar je lokalna nevladina organizacija, koja je osnovana 2000. godine. Predano radi na polju integracije Hrvatske u europsku obitelj. Polja djelovanja ove institucije uključuju zdravlje, organsku poljoprivredu, te kulturu u regiji.

- *Udruga Zajednička klupa, Osijek, Hrvatska*

Udruga zajednička klupa je zapravo započela kao projekt Centra za mir, nenasilje i ljudska prava u Osijeku 1996., a sada je samostalna organizacija. Zajednička se klupa bavi pitanjima nenasilnog rješavanja sukoba i civilnog društva.

Projekt *Vukovarski sinagoga centar* je podržan od strane Odjela za posljedice torture unutar svjetske psihijatrijske udruge, te radne grupe po pitanjima nasilne migracije unutar europske udruge psihoterapeuta.

Treba napomenuti da će se i druge organizacije uključiti u projekt čim to bude bilo moguće. Očekuje se sudjelovanje katoličke crkve (Biskupije u Đakovu), pravoslavne crkve (Istočno hrvatske patrijaršije), nekoliko protestantskih crkava u regiji i drugih.

Vukovarski Sinagoga centar, kao neovisna institucija, združeno će biti vođen od strane organizacija učesnica. U svezi održivosti projekta, za napomenuti je da je planirana kroz

S lijeva na desno: dr. Darko Fischer-Židovska općina Osijek, dr. Ljiljana Gehrecke- Europski dom Vukovar, gđa. Dušanka Ilić-Udruga zajednička klupa Osijek, dr. Charles Tauber-Koalicija za rad sa psihotraumom i za mir.

školarinu studenata, te istraživačke i praktične projekte. Također, u planu je osnivanje zaklade sa tendencijom porasta i proširivanja.

STRANICA ZA VAŠE BILJEŠKE

„Sadašnjost“

„Izlaz“

VUPIK d.d.

VUKOVAR

VUKOVAR, Sajmište b.b. Tel: 032/ 428-255; Fax: 032/ 428-249
Podružnica Zagreb: Tel: 01/ 6199-338; Fax: 01/ 6199-323

HOTEL DUNAV

-U sklopu Vupik d.d. posluje i ugostiteljski objekt hotel "Dunav" smješten na ušću Vuke u Dunav, s restoranom, salonom Vuka, aperitiv i caffe bar-om, ljetnom terasom.

POLJOPRIVREDA

VINOGRADARSTVO

-Na oko 360 ha rašireni su vinogradi u Vukovarsko-Vučedolskom kraju, kao i na 42 ha obradivih površina u Novom Vinodolskom od čega 17 ha pod vinovom lozom, a na ostalim površinama uzgaja se povrće i žitarice.

VINARSTVO

-U sklopu vinarstva postoje podrumi u Vukovaru kapaciteta cca 3 mil. litara i podrum u Novom Vinodolskom kapaciteta cca 60 000 litara. Uz vino proizvodi se i tri vrste rakije: Smokovača, Travarica, i Komovica, godišnje oko 1000 boca.

KLAONICA

-Bavi se obradom svježeg svinjskog i junećeg mesa i ostalih vrsta mesa, kao i proizvodnjom trajnih i polutrajnih kobasica, suhomesnatih proizvoda i vakum proizvoda.

POLJOPRIVREDA

-RATARSTVO - Na ukupno 8400 ha obradivih površina organizirana je proizvodnja žitarica/pšenica, kukuruz, ječam, zob, .../, Industrijskog bilja /šećerna repa, soja, suncokret, uljana repica./ Sjemenske robe /sjemenska pšenica, sjemenski suncokret, sjemenska šećerna repa,.../

STOČARSTVO

-U stočarstvu je organizirana proizvodnja kroz tov svinja, tov junadi i proizvodnju mlijeka.

PREHRANBENA INDUSTRIJA

-U sklopu prehrambene industrije nalaze se silosi s velikim mogućnostima kvalitetnog uskladištenja žitarica, stočne hrane i sjemena, kao i dorada sjemenske robe i tvornica stočne hrane.

TRGOVINA

-Organizirana kroz šest maloprodajnih i tri specijalizirane prodavaonice - mesnice u Vukovaru, kao i veliki diskont Pavlomir u Novom Vinodolskom. Vupik d.d. posjeduje i 21 točionicu vina diljem cijele Hrvatske.

